

P r e d s l o v I.

Kniha *Hudobné korelácie* Jozefa Vereša prináša viaceré aktuálne témy, ktorým sa autor ako hudobný publicista, muzikológ a vysokoškolský pedagóg dlhodobo venuje. Výber jednotlivých tém nie je náhodný vyšiel z výskumného priestoru, v ktorom sa autor pohybuje, ale tematické okruhy sú usporiadané tak, aby tvorili istý logicky celok. Hudobné korelácie sú vo svojej podstate súborom ôsmich, na seba nadväzujúcich vedeckých štúdií, čo znamená, že prinášajú širšie spektrum muzikologickej problematiky. Pozostávajú z kapitol zameraných na otázky prehistorických hudobných prejavov, na obdobie staroveku i európskeho kresťanského stredoveku, na hudbu národnú, ale aj modernú. Ich organickou súčasťou sú kapitoly o hudobnej pedagogike a vzdelávaní, osobitne v národných dejinách Slovákov, o významných osobnostiach európskej hudobnej pedagogiky a vedy. V diele nechýbajú ani analýzy všeobecných a univerzálnych hudobných sfér či oblastí, pohľady na prelínanie rôznych druhov umení vo vzťahu k hudbe, otázky súčasných masmédií. Možno povedať, že viaceré zo spomínaných tém reflektujú na javy nové, súvisiace s dnešnou mediálnou a informačnou spoločnosťou a meniacim sa svetom hudby. V niektorých kapitolách prebieha častý korelačný prienik do hudobnej histórie, konkrétne do dejín európskej hudby rôznych historických období, ktorým sa v knihe poskytol pomerne veľký priestor. Všeobecne sa dá povedať, že v *Hudobných koreláciách* sa prelínajú aspekty historické, teoretické, psychologické, pedagogické, sociologické i estetické, pričom v každej z uvedených bádateľských oblastí možno nájsť inšpiratívne podnety pre ďalšie publikačné aktivity.

Z metodologického hľadiska kniha predstavuje kompaktný celok. Zvolená je integratívno - analytická metóda, čo možno považovať za najvhodnejšie autorovo rozhodnutie. Každá téma je svojim spôsobom špecifická, ale všetky vyžadujú rovnako exaktnú vedeckú analýzu. Názov knihy stanovuje, že kapitoly sú vzájomne a logicky vnútorne prepojené, pričom sprostredkujúcim koncepčným faktorom je korelácia, súvzťažnosť skúmaných objektov, ktorú autor vníma ako proces. Tento princíp sa zakladá na tom, že korelačné postupy umožňujú odkrývať novšie noetické väzby, štruktúry, ktoré sú imanentné pre vedecké poznanie.

V hudobnej historiografii sa viac - menej pracuje so stabilnými vedeckými kategóriami, už aj preto, že pre vývoj európskej hudby dnes platí ustálený periodizačný vývojový model. Ten má svoje uplatnenie vo vedeckej popularizácii, kde sa - na rozdiel od exaktnej vedeckej spisby - neprihliada na špeciálne bádateľské skúsenosti a výsledky, ktoré ešte stále dokážu otvárať nové obzory. Objektom vedeckej popularizácie býva „uzavretá“

hudobná kultúra, bez väčších súvislostí a vnútorných zákonitostí. Je treba kladne hodnotiť, že sa autor tomuto prístupu k hudobným javom zásadným (konceptným) spôsobom vyhol. Jeho text je odborný, vyžaduje, takpovediac, systematické čítanie, štúdium, pretože kniha má oprávnenú ambíciu obohatiť súčasnú odbornú i vysokoškolskú študijnú literatúru o užitočný edičný titul.

Kniha Jozefa Vereša *Hudobné korelácie* prezentuje výsledky viacročnej muzikologickej práce, bohaté bádateľské a univerzitné skúsenosti. Je určená nielen odborníkom a vysokoškolským študentom, ale aj širšiemu okruhu záujemcov.

prof. PhDr. Boris Banáry, PhD.